

Tuchthuisstraat 8

brouwersmeiden ondergebracht die niet meer in staat waren om te werken in de bierbrouwerij.

Dit hofje is gelukkig niet afgebroken, maar heeft wel een roerige geschiedenis achter de rug. Gesticht in 1472 werd het hofje bij de grote stadsbrand van 1576 samen met nog 449 huizen in de as gelegd. Op dat moment bleek hoe goed de vooruitziende blik van de stichters in 1472 is geweest. Zij lieten toen in een akte vastleggen dat het hofje door de gemeente niet mocht worden verkocht en in geval van bijvoorbeeld brand op kosten van de gemeente weer moest worden opgebouwd. Het duurde even maar in 1586 werd begonnen met de herbouw van acht huisjes.

Deze herbouw is qua jaartal vastgelegd in de hofjesmuur aan de straatzijde. Aan de rechterzijde van de poort werd een viertal gevelankers aangebracht waarmee het jaar 1586 tot uitdrukking werd gebracht.

Gevelankers werden vroeger gebruikt om de balken bij oude huizen waarop de verdieping rust te verbinden met de gevel. Zo werd de verdiepingvloer sterker en belangrijker nog kon de buitenmuur niet uitknikken. Balklagen op de begane grond zijn alleen verankerd wanneer er een kelder of souterrain aanwezig is. Ook bij andere stenen constructies, zoals oude bruggen worden muurankers wel toegepast. Vanaf het midden van de 16de eeuw gebruikte men ook wel smeedijzeren sier- of jaartal-ankers. Zo'n jaartal-anker is hier gebruikt en je moet even de tijd nemen om te kijken omdat de samenhang door de onderlinge afstand niet direct herkenbaar is.

In 1904 had het hofje aan de straatzijde nog een blinde muur met alleen de poort als opening. Later werden er in de muur ramen gemaakt. Net als aan de binnenzijde werden deze van rood en wit geschilderde luiken voorzien. Over de binnenzijde gesproken; ga daar beslist eens een kijken. Een sfeervolle oase van rust in het drukke stadsgewoel.

Bron: Noord Hollands Archief

Gevelankers 1586

Zoals te verwachten is de Tuchthuisstraat vernoemd naar het tuchthuis. In dit geval het voormalige tuchthuis, want aan het begin van de 20ste eeuw werd het afgebroken. Gelukkig is de poort met de vele wapenschilden bewaard gebleven en te zien in het Frans Hals Museum, waar zij de toegang vormt naar de afdeling oude kunst.

Tegenover het tuchthuis is het Brouwershofje. Oorspronkelijk heette dit het Sint Maartenshofje naar de schutpatroon van het Brouwersgilde. In dit hofje waren meestal arme

Situatie in 1865

1935